

Årskursus for forebyggere 2011

SUFO og OSI har netop afholdt årskursus for forebyggende hjemmebesøgere under overskriften *Skærpet fokus - Forebyggelse på nye måder. (U)lighed i sundhed, etik, nytænkning og forebyggelse på tværs.*

Det dejlige Scandic Bygholmpark i Horsens var rammen om 1½ dags intensivt og tætpakket program med interessante og tankevækkende foredrag, der alle blev uddybet i mandagens workshops.

Etik, næstekærlighed og solidaritet

Søndag indledte **Kjeld Holm**, biskop i Aarhus, SUFO's generalforsamling med et foredrag om etik mellem solidaritet og næstekærlighed.

Kjeld Holms hovedbudskab var at etik altid handler om det gode liv, hvordan hjælper vi andre mennesker til det gode liv? At der skal være integritet mellem det man siger, og det man gør.

Det man er, skal man også udtrykke og udfolde, (næste)kærligheden skal være klangbunden for det man gør.

Kjeld Holm

Som en tilbagevenden begivenhed blev der søndag eftermiddag brugt tid på videndeling, hvor forebyggere fra landets kommuner fremlagde og fortalte om forskellige lokale projekter.

Tina Jørgensen

Ældrepolitisk udspil fra KL

Mandag morgen indledtes med sang, hvorefter **Tina Jørgensen**, fra KL, gav sit bud på hvad KL's ældrepolitiske udspil fra efteråret 2010 betyder for forebyggerne.

Velfærden er under et ganske gevaldigt pres og vi står i en dobbeltdemografisk udfordring, fordi der over de næste år kommer mange flere ældre og langt færre i den erhvervsaktive alder.

Derfor kan vi ikke bibeholde det serviceniveau vi har nu, det har alle forstået og derfor bliver der prioriteret i kommunerne. Som det er lige nu, prioriterer politikerne på benhårde fakta og på økonomiske nøgletal, så derfor er det vigtigt at få dokumenteret den tavse viden og de gode erfaringer som forebyggerne har. Det er forebyggerne som fagpersoner, der skal pege på, hvorfor forebyggelse virker og dermed give politikerne et beslutningsgrundlag, der ikke kun baseres på økonomi. Tina Jørgensen spurgte hvem, hvad og hvornår? Og hvor batter det? er vigtige fakta, når der skal tales forebyggelse.

Facts om de forebyggende hjemmebesøg

Fra Ankestyrelsen kom **Samuel Nielsen og Kirsten Surlykke Nielsen** og gennemgik Ankestyrelsens rapport om forebyggende hjemmebesøg, der udkom i efteråret 2010. Rapportens konklusion er at fokuset på de forebyggende hjemmebesøg er skærpet, og det drejer sig om at der er helhed i indsatsen. Rigtigt mange kommuner har samarbejde på tværs af faggrupper og sektorer og der samarbejdes med frivillige. I forbindelse med dokumentation fremhævede oplægsholderne Struer og Ålborg kommuner, der gør noget særligt med dokumentation, hvor der bruges både kvantitative og kvalitative metoder.

Udsatte grupper

Charlotte Bech Lau, fra Center for sundhedsfremmeforskning på RUC præsenterede sit forskningsprojekt om *Nye sundhedsfremmeinitiativer i nærmiljøet – hvordan nås de udsatte borgere?* Hun pointerede, at når man skal have fat i de udsatte grupper, handler det om at være orienteret mod borgernes ressourcer og handlemuligheder og ikke de risikofaktorer som deres sundhedstilstand tilsiger. Det er vigtigt at borgerne oplever at have indflydelse, og at de tager medansvar for deres eget liv. En god måde at nå de udsatte borgere på, kan være at bruge sundhedsfremmeambassadører, for eksempel beboere der bor i området, der kan agere ressourcepersoner og rollemodeller.

Charlotte Bech Lau

I de forebyggende hjemmebesøg er der meget fokus på den individuelle ressourceorientering, muligheder og handlerum for den enkelte. Charlotte plæderede for, at det er vigtigt også at være opmærksom på det kollektive. Hvis man orienterer sig kollektivt, er det borgerens og nærmiljøets fælles og forskellige muligheder og handlerum der er i centrum. I disse rum eller arenaer, vil man ofte kunne nå borgerne på en anden måde og kunne vække deres engagement og ejerskab. Når man skal nå udsatte borgere kan det ofte være at det er nødvendigt at gå helt udenom sundhedssnak i starten og først komme ind på det senere. Et eksempel som blev givet i foredraget var etniske ældre mænd i et boligområde. For at få dem til at komme, blev der inviteret til kaffe og sundhedssnakken kom først, da kontakten var etableret.

Effektmåling

Det afsluttende plenumoplæg *Hvordan måler vi effekten af forebyggelse – og hvilke krav stiller det til sundhedsmedarbejderne?* med **Ulf Hjelmar**, fra Anvendt Kommunal Forskning (AKF) var en fin indførsel i begreberne på dokumentationsområdet og hele oplægget kredsede omkring spørgsmålet, hvordan måles effekt?

Ulf Hjelmar

En vigtig pointe var, at vælge den rette metode alt efter hvilken type indsats der skal

kigges på, så at sige, at tage det rigtige værktøj i værktøjskassen. Effekt kan nemlig måles på mange forskellige måder og Ulf Hjelmar gennemgik forskellige metoder.

Helt konkret foreslog han at man i en kommune kunne måle effekten af de forebyggende hjemmebesøg ved for eksempel at kigge på borgernes funktionsniveau, brugen af praktiserende læge, hvor mange indlæggelser/sengedag, hvor mange plejhjemsendflytninger, borgernes selvvaluerede helbred, hvor meget offentlig hjælp og hjælpemidler og sidst dødeligheden.

Efter frokost blev der gået i dybden i formiddagens foredrag i fire workshops, hvor der ivrigt blev diskuteret og erfaringsudvekslet.

Workshop med Samuel Nielsen og Kirsten Surlykke Nielsen

Paneldebat

Dagen afsluttedes med en paneldebat, hvor især dokumentation og hvordan effekt måles blev ivrigt diskuteret. Panelet opfordrede forebyggerne til at pege på, hvilke indikatorer der skal måles på og at tage lokalpolitikere med fra starten, så de er taget med på råd.

Der blev spurgt til, hvordan man finder disse indikatorer. Helt konkret handler det om at tænke: Hvad består større mestringssevne i?

og når I er nået helt ned i bunden, så har I effekterne.

Et andet eksempel kan være selvvalueret helbred. Hvad er det? Borgerens egen opfattelse af sit helbred. Hvad måler borgeren sig i forhold til, for eksempel mobilitet. Bidrager vi til en høj grad af mobilitet? Hvor mange rollatorer har vi formidlet?

Pointen er, at forebyggerne skal tænke: Hvordan bidrager vi til at folk får øget deres mestringssevne? Vi skal have fat i hjertebloodet, alle de ting I har med i jeres redskabstaske.

Panelet med dagens oplægsholdere

Afslutningsvis opfordrede SUFO's bestyrelse alle medlemmerne til at fodre bestyrelsen med de gode historier, for vi kan ikke gøre det alene.

Den nye bestyrelse: fra venstre øverst; Connie Henriksen, Helle Philipsen, Eva Boutrup Iversen, fra venstre nederst: Annemarie Olsen, Gitte Jørgensen, Vibeke Reiter (formand) og John Svendsen. Kirsten Foss Andersen kunne desværre ikke være med på billedet.